

دین و زندگی ۳

عصر شکوفایی ۲ از ۲

◆ در جامعه‌ای با آن فرهنگ منحط، پیامبر (ص) با رفتار خود بسیاری از سنت‌های جاهلی را نابود ساخت.

◆ رفتار ایشان با دخترشان حضرت فاطمه (س) برای جامعه آن روز، و نیز امروز بسیار آموزنده است.

◆ او پیامبری بود که پسری برایش نمانده بود و فقط چهار دختر داشت که سه دختر بزرگتر قبل از رحلت پیامبر (ص) از دنیا رفته بودند و فقط کوچک‌ترین آن‌ها که فاطمه (س) بود برای پیامبر (س) باقی مانده بود از این رو، برخی از اعراب پیامبر را «ابتر» (بی‌دنباله) صدا می‌کردند تا تحقیرش نمایند.

◆ فاطمه زهرا (س) پس از رسول خدا (ص) چشمه‌سار همیشه جاری خوبی‌ها و ارزش‌ها در جامعه اسلامی شد، قبل از او نیز، حضرت خدیجه (س) که پشتیبانی صمیمی برای پیامبر بود ثروت فراوان و شخصیت اجتماعی خود را فدای تلاش‌های رسول خدا (ص) کرد و نقش ممتاز خود را در شکل‌گیری بزرگ‌ترین تحول جهانی ایفا نمود.

◆ مورخان گواهی داده‌اند که پیامبر (ص) همواره دست دخترش را می‌بوسید و درباره او می‌فرمود:

1- بهترین زنان جهان چهار تن اند: مریم، آسیه، خدیجه و فاطمه (س)

دین و زندگی ۳

2- فاطمه پاره تن من است هرکه او را بیازارد مرا آزرده است و هرکس مرا بیازارد خدا را آزرده است.

3- خداوند از خشنودی فاطمه خشنود و از خشمش به خشم می‌آید.

◆ حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس و بسیاری دیگر از حاکمان سرزمین‌های اسلامی با تشکیل حرمسرا، زنان زیادی را به دربار خود آوردند و حقوق الهی آنان را نادیده گرفتند.

◆ موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی بسیار فراتر از موقعیت زن در اروپا و سایر مناطق جهان بود، زنان حق حاکمیت و کار داشتند، دسترنج آن‌ها به خودشان تعلق داشت لذا می‌توانستند ثروت خود را وقف امور عام‌المنفعه کنند ...

◆ تحصیل برای زنان آزاد بود و اندیشمندان بزرگی از زنان در جهان اسلام پیدا شدند که سابقه نداشت.

◆ در اروپا، زن را بر اساس تورات، موجود درجه دوم تلقی می‌کردند و قرآن آن را نفی و با آن مبارزه کرد.

◆ یکی از ویژگی‌های فرهنگ علمی دوره اسلامی عدم اختصاص علم به طبقه یا قشر خاص بود.

◆ حدیث نبوی: «کسی که دوست دارد نگاهش به چهره کسانی افتد که از آتش دوزخ در امان اند، به جویندگان علم بنگرد. هر شاگردی که برای تحصیل علم (نه به قصد شهرت و نه برای تظاهر و تفاخر) رفت و آمد کند، در هر گامی، ثواب و پاداش عبادت یکساله عابد برای او منظور می‌گردد...»

◆ زنان مدینه برای علم‌آموزی در کلاسی که حضرت فاطمه (س) تشکیل داده بود شرکت می‌کردند.

◆ حضرت فاطمه (س) در پاسخ زنی که سؤالات زیادی در باب نماز کرده بود فرمود: «اگر فردی در مدت یک روز باری سنگین را به دوش کشیده، آن را بالای بام حمل کند و در ازای آن حق‌الزحمه‌ای معادل هزار سکه دریافت کند با توجه به این مزد، آیا آن کار برای او سخت خواهد بود؟» و در ادامه فرمود: «من هم کارگزارم و خود را خادم خدا قرار داده‌ام، مزد من در برابر هر سؤالی که پاسخ دهم، از مجموع مرواریدهایی که فاصله میان زمین و آسمان را پر کند، بیشتر است. پس سزاوار است که از پرسش‌های تو احساس رنج و زحمت نکنم.»

◆ نیاکان ما در جهان اسلام توانستند علوم و دانش بشری را از چند شاخه محدود به پانصد شاخه برسانند و این به معنای توسعه زیاد علم بود که ناچار بودند آن را شاخه شاخه کنند و به صورت تخصصی بدان بپردازند، شوق و

دین و زندگی ۳

علاقه آنان به دانش سبب شد که در بسیاری شهرها در کنار هر مسجد، مدرسه‌ای نیز بنا کنند.

◆ امام علی (ع) می‌فرماید: «منزلت عالم و دانشمند، والاتر از کسی است که با کوشش، روزها را به روزه و شب‌ها را به عبادت سپری می‌سازد.»

◆ امام رضا (ع) می‌فرماید: «اگر آموختن دانش با هدف الهی همراه باشد، کار نیک (حسنه) تلقی می‌شود، علم‌آموزی عبادت است و مذاکره علمی، تسبیح و تقدیس پروردگار و عمل و رفتار هماهنگ با علم، جهاد در راه خداست...»

◆ برقراری عدالت از اهداف پیامبر (ص) و از مهم‌ترین معیارهای تمدن اسلامی شمرده می‌شود به همین دلیل پیامبر اکرم (ص) مردم را به عدالت در همه ابعاد آن دعوت می‌فرمود یکی از آن ابعاد عدالت اقتصادی است که قرآن کریم تفاوت انسان دین‌دار و بی‌دین را در آن دانسته است: (ارایت الذی بکذب بالذین فذلک الذی یدعّ الیتیم و لا یحض علی طعام المسکین): «تکذیب‌کنندگان دین، یتیم را از خود می‌رانند و تشویق به اطعام مساکین نمی‌کنند.»

◆ پیامبر (ص) می‌فرماید: «برترین جهاد، سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد.»

دین و زندگی ۳

◆ گفتگوی زهرة بن عبدالله فرمانده سپاه مسلمانان با رستم فرخزاد فرمانده سپاه یزدگرد، آخرین شاه ساسانی درباره عدالت است که در بخشی از آن آمده است: زهرة گفت: «مردم همه از یک پدر و مادر زاده شده‌اند و همه برادر و خواهر یکدیگرند.»

رستم گفت: «راست می‌گویی در میان ما مردم ایران سنتی از زمان اردشیر رایج شده که با دین شما سازگار نیست، کشاورز و پیشه‌ور حق ندارد به طبقه بالاتر رود و از امتیازات آن برخوردار باشند، اگر این طبقات در ردیف اشراف قرار گیرند، پا از گلیم خود درازتر خواهند کرد و با اعیان و اشراف به ستیز خواهند برخاست.»

زهرة گفت: «ما نمی‌توانیم مثل شما باشیم ما عقیده داریم که باید امر خداوند را در مورد همه طبقات رعایت کنیم، همه مردم از یک پدر و مادر آفریده شده‌اند و همه با هم برادرو برابرنند.»

مدرسه مجازی آینو